

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji (145.)
w dniu 3 stycznia 2014 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Protokołu Wykonawczego między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Mołdawii do Umowy między Wspólnotą Europejską a Republiką Mołdawii o readmisji osób przebywających nielegalnie, sporządzonej w Brukseli dnia 10 października 2007 r., podpisanego w Matrahaza dnia 11 października 2012 r. (druk senacki nr 525, druki sejmowe nr 1889 i 1961).
2. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych (druk senacki nr 527, druki sejmowe nr 1846, 1956 i 1956-A).
3. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie (druk senacki nr 524, druki sejmowe nr 1155 i 1967).
4. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 528, druki sejmowe nr 1727 i 1994).
5. Rozpatrzenie ustawy o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej (druk senacki nr 529, druki sejmowe nr 1685, 1939 i 1939-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 9 minut 01)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Michał Seweryński)

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dzień dobry państwu.

Otwieram posiedzenie senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji poświęcone rozpatrzeniu pięciu ustaw wymienionych w dostarczonym państwu porządku obrad.

Witam przedstawicieli rządu: pana Zdzisława Gawlika, sekretarza stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa, pana Jerzego Kozdronia, sekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, a także wszystkich innych przedstawicieli agend rządowych.

Punkt pierwszy porządku obrad dotyczy ustawy ratyfikacji Protokołu Wykonawczego między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Mołdawii do Umowy między Wspólnotą Europejską a Republiką Mołdawii o readmisji osób przebywających nielegalnie, sporządzonej w Brukseli dnia 10 października 2007 r., podpisanego w Matrahaza w 2012 r.; druk senacki nr 525.

Protokół ma na celu unormowanie technicznych elementów związanych z przekazywaniem i przyjmowaniem osób przebywających bez zezwolenia na terytorium Polski i Republiki Mołdawii i zapewnienie skutecznej współpracy między tymi państwami w ramach międzynarodowych działań podejmowanych na rzecz zapobiegania i zwalczania nielegalnej migracji.

Czy przedstawiciele rządu chcieliby zabrać głos w tej sprawie? Nie ma chętnych ze strony rządowej.

Opinia biura Legislacyjnego nie zawiera żadnych zastrzeżeń do Protokołu Wykonawczego.

Czy państwo eksperci z Biura Legislacyjnego chcieliby może uzupełnić tę opinię?

Starszy Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Szymon Giderewicz, legislator.

Ustawa wyrażająca zgodę na ratyfikację protokołu nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję bardzo.

Czy panowie senatorowie mają jakieś uwagi? Nikt nie zgłasza uwag.

Wobec tego poddaję pod głosowanie ustawę o ratyfikacji Protokołu Wykonawczego.

Kto z panów senatorów jest za jej przyjęciem? (6)

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do następnego punktu: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych; druk senacki nr 527.

Był to senacki projekt ustawy mający na celu wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który stwierdził niezgodność art. 3 §3 ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych, poprzez uzupełnienie przepisów o wytyczne wskazujące kryteria, jakimi minister obrony narodowej winien kierować się przy wydawaniu rozporządzeń o utworzeniu lub zniesieniu sądów wojskowych oraz przy określaniu siedzib takich sądów i obszarów ich właściwości.

Opinia Biura Legislacyjnego Sejmu nie zawiera zastrzeżeń ani uwag do tej ustawy.

Czy pani ekspert chciałaby coś jeszcze dodać?

Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Katarzyna Konieczko:

Mogę tylko dodać, że w trakcie prac legislacyjnych uwzględniono kalendarz legislacyjny i skrócono vacatio legis. Wydaje się, że ustawa w sposób prawidłowy wykonuje wyrok Trybunału. Dziękuję.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję.

Czy ze strony rządu są jakieś uwagi do tej ustawy?

Panie Ministrze, proszę bardzo.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Jerzy Kozdroń:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Chciałbym serdecznie podziękować Senatowi za podjęcie tej inicjatywy mającej na celu wyeliminowanie niezgodności ustawy z konstytucją, którą stwierdził Trybunał Konstytucyjny w swoim wyroku. Wnoszę o przyjęcie tej ustawy bez poprawek.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

Chciałbym zapytać, czy są jakieś uwagi do tej ustawy – pytam panów senatorów. Nie ma.

Ona była przez nas procedowana, więc jest już nam znana.

Zarządzam głosowanie w sprawie tej ustawy.

Kto jest za jej przyjęciem? (7)

Dziękuję bardzo.

Prosiłbym, żeby roli sprawozdawcy podjął się pan senator Pocięj, a w przypadku poprzedniej ustawy – nie wyznaczaliśmy bowiem sprawozdawcy – pan senator Mamąto. Dobrze? Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do rozpatrywania punktu trzeciego: ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie.

Był to poselski projekt ustawy, mający na celu wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego w zakresie dyscyplinarnego sądownictwa łowieckiego.

Czy ktoś z przedstawicieli rządu chciałby zabrać głos w tej sprawie?

Czy inne obecne na posiedzeniu osoby chciałyby się wypowiedzieć w sprawie tej ustawy? Nikt się nie zgłasza.

Biuro Legislacyjne przedstawiło opinię, która zawiera propozycje poprawek do kilku artykułów. Wobec tego chciałbym poprosić o krótkie zreferowanie tych uwag, żebyśmy mogli zapoznać się z ich treścią bardziej szczegółowo.

Proszę bardzo.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Danuta Drypa:

Dziękuję.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Biuro Legislacyjne w wyniku przeprowadzonej analizy przedmiotowej ustawy zgłosiło do niej pięć uwag.

Uwaga pierwsza dotyczy art. 1 pktu 4 i zawartego w nim art. 35f ust. 4, w którym przewidziano, że obwiniony ustanawia obrońcę spośród osób mających wykształcenie prawnicze lub członków Polskiego Związku Łowieckiego. W opinii Biura Legislacyjnego właściwszym rozwiązaniem byłoby danie obwinionemu jedynie możliwości ustanawiania obrońcy niż wprowadzanie obowiązku ustanawiania obrońcy. Poza tym zdaniem Biura Legislacyjnego zasadne byłoby wprowadzenie możliwości wyboru obrońcy spośród osób, które zajmują się występowaniem przed sądem w sposób profesjonalny, czyli adwokatów i radców prawnych. I w związku z tym Biuro Legislacyjne proponuje poprawkę, która ma na celu przede wszystkim wprowadzenie fakultatywnego wyboru obrońcy spośród adwokatów, radców prawnych lub członków Polskiego Związku Łowieckiego.

Uwaga druga dotyczy art. 1 pktu 4 i zawartego w nim art. 35o, w którym wskazano, że Naczelna Rada Łowiecka powołuje na pięcioletnią kadencję Główny Sąd Łowiecki i głównego rzecznika dyscyplinarnego, a okręgowe rady łowieckie powołują na pięcioletnią kadencję okręgowe sądy łowieckie i okręgowych rzeczników dyscyplinarnych. W opinii Biura Legislacyjnego to rozwiązanie odbiega od stosowanych w tym zakresie wzorców, to znaczy niespo-

tykana jest regulacja, w której organ podlegający kontroli sądowej, w tym przypadku – Naczelna Rada Łowiecka, wybiera sędziów sądów łowieckich, a także rzecznika dyscyplinarnego. Stąd nasza propozycja poprawki mającej na celu zmianę tego przepisu, tak aby to Krajowy Zjazd Delegatów oraz okręgowe zjazdy delegatów powoływały sędziów sądów łowieckich oraz rzecznika dyscyplinarnego.

Uwaga trzecia dotyczy art. 1 pktu 4 i art. 35o ust. 3 pktu 2, w którym przewidziano, że kadencja sędziego sądu łowieckiego, rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępcy wygasa, jeżeli taka osoba została prawomocnie skazana w postępowaniu karnym o przestępstwo umyślne bądź ukarana w postępowaniu dyscyplinarnym. Wydaje się, że należałoby w tej regulacji uwzględnić także wygaśnięcie kadencji w przypadku osób skazanych za przestępstwo karne skarbowe. I propozycja poprawki ma na celu uzupełnienie regulacji w tym zakresie.

Uwaga czwarta jest uwagą technicznolegislacyjną. Otóż słownik pojęć stosowanych w tym rozdziale został zamieszczony w jego ostatnim artykule. Propozycja jest taka, aby przenieść słownik na początek tego rozdziału.

I ostatnia uwaga, piąta, dotyczy art. 1 pktu 5 i dodawanego w nim art. 42da. Otóż w art. 42d jest mowa o tym, że odstrzał samców łośi, jeleni, danieli, saren i muflonów podlega ocenie co do jego zgodności z zasadami selekcji osobniczej. Tymczasem w art. 42da – odwołującym się do art. 42d – posłużono się określeniem „samce zwierzyny płowej i muflony”. Wydaje się, że w tym zakresie należałoby ujednotwić terminologię. Ponadto z redakcji art. 42a ust. 1 pkt 3 wynika, że kara porządkowa za naruszenie zasad selekcji osobniczej polega na zawieszeniu w prawach polowania na samce zwierzyny płowej i muflony. Użycie tego określenia powoduje, że zawieszenie w prawach polowania dotyczy także polowania na samice muflonów. I to wszystkie uwagi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję bardzo.

Czy po zapoznaniu się z propozycjami poprawek panowie senatorowie mają jakieś uwagi?

Pan senator Pocięj, proszę bardzo.

Senator Aleksander Pocięj:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Pani z Biura Legislacyjnego zwróciła uwagę na kilka problemów. A ja po lekturze tekstu tej ustawy miałbym dalej idący wniosek. Otóż ten projekt jest pochodną wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który zakwestionował sposób, w jaki rozwiązano...

(Sygnał telefonu komórkowego)

Do mnie?

(Wesołość na sali)

Trybunał Konstytucyjny zakwestionował zawarte w ustawie rozwiązania i wewnętrzne regulacje łowieckie dotyczące sądownictwa dyscyplinarnego. Otóż zgodnie z wszelkimi zasadami od tego rodzaju decyzji, że tak powiem, korporacyjnych, wewnętrznych powinno przysługiwać odwołanie do sądów powszechnych, zwłaszcza

w przypadku przewinień, które nie dotyczą wewnętrznych spraw związku, ale są związane z przynależnością do tej organizacji. W „Dzienniku Gazecie Prawnej” z 2 stycznia, jak zapewne wszyscy senatorowie wiedzą, została przedstawiona analiza uregulowań, które znalazły się w projekcie poselskim. Ta analiza jest po prostu miażdżąca. Jest również analiza Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, w której prawnicy zwracają uwagę na to, że nasz projekt – bo powstał też projekt senacki, który, z tego co wiem, został chyba przez Sejm odrzucony – akurat rozwiązywał w sposób prawidłowy te wszystkie problemy, a jeżeli chodzi o projekt poselski, to tak nie jest. Generalnie takie uregulowanie, które z jednej strony nie przewiduje możliwości odwołania od decyzji sądów dyscyplinarnych łowieckich do sądów powszechnych, a z drugiej strony nie blokuje możliwości prowadzenia niezależnych, wzajemnie wykluczających się postępowań w tej samej sprawie przed sądem powszechnym, sądem karnym i sądem wewnątrzorganizacyjnym, budzi daleko idące wątpliwości. W związku z tym chciałbym złożyć wniosek o odrzucenie ustawy.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję.

Czy panowie senatorowie mają uwagi, czy chcieliby się wypowiedzieć w kwestii wniosku złożonego przez pana senatora Pocięja?

(*Głos z sali:* Musimy głosować.)

Tak, ale przed tym może być jeszcze wymiana opinii w tej sprawie.

Jeszcze chciałbym coś sprawdzić... Rzeczywiście w omawianej ustawie nie ma takiego generalnego przepisu jak ten, który jest w art. 1, a który dotyczy postępowania w sprawie utraty członkostwa i orzeczenia w sprawie utraty członkostwa. Tutaj jest zagwarantowane odwołanie do sądów powszechnych. I to jest generalna zasada. Jeżeli chodzi natomiast o dodawany rozdział 6a, dotyczący odpowiedzialności dyscyplinarnej, to nie ma w nim takiego ogólnego przepisu, który by mówił o możliwości odwołania się od kar dyscyplinarnych do sądu powszechnego. Oczywiście prawo do odwołania można by próbować wyinterpretować z jakichś ogólnych zasad, ale szczegółowego przepisu nie ma.

Pani legislator chciałaby się wypowiedzieć. Proszę bardzo.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Danuta Drypa:

Panie Przewodniczący, ja chciałabym tylko wyjaśnić, że w art. 1 w pkt 3 nastąpiła zmiana art. 33 ust. 6, który otrzymał następujące brzmienie: „W sprawach utraty członkostwa w kole łowieckim, nabycia lub utraty członkostwa w Polskim Związku Łowieckim po wyczerpaniu postępowania wewnątrzorganizacyjnego albo od orzeczeń i postanowień kończących postępowanie dyscyplinarne stronom postępowania przysługuje, w terminie czternastu dni od otrzymania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie, odwołanie do sądu okręgowego”.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Czy pan senator chciałby się wypowiedzieć? Proszę bardzo.

Senator Stanisław Gorczyca:

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Czy mógłbym prosić, żeby w tej kwestii wypowiedział się ekspert, pan Marek Jarentowski, który jest konstytucjonalistą i pewnie najlepiej mógłby nam wyjaśnić, na czym to polega?

Przewodniczący Michał Seweryński:

Nie mamy wątpliwości, ale rzeczywiście, jak się wczyta dokładnie w to, co przytoczyła pani legislator, to wszystko wskazuje na to, że ta ogólna zasada odwołania do sądu powszechnego dotyczy także wewnętrznych postanowień dyscyplinarnych. Tak więc to byłaby, jak myślę, odpowiedź na wątpliwości pana senatora. Art. 33 ust. 6 został zmieniony odpowiednio i obejmuje nie tylko decyzje o pozbawieniu członkostwa, ale także decyzje administracyjne.

Bardzo proszę.

Senator Stanisław Gorczyca:

Dziękuję.

Panie Przewodniczący, ale Trybunałowi Konstytucyjnemu chodziło jeszcze o to, żeby literalnie wymienić takie sprawy, w przypadku których mogą zapadać rozstrzygnięcia wewnątrzorganizacyjne, i takie, w przypadku których rozstrzygać powinny sądy powszechne. A tego po prostu tu nie ma. I w związku z tym te sprawy mogą być regulowane w zasadzie dowolnie w wewnętrznych zarządzeniach, i to jest niebezpieczne.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję.

Czy chciałby się pan wypowiedzieć? Proszę bardzo.

Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Marek Jarentowski:

Dziękuję bardzo.

Jeśli dobrze rozumiem, chodzi o zastrzeżenie, które pojawiało się na wcześniejszych etapach procedowania, kiedy senatorowie zgłosili własny projekt. No, widzimy różnicę między projektem sejmowym i senackim. Chodzi mianowicie o to, że statut Polskiego Związku Łowieckiego oprócz regulowanego obecnie w ustawie postępowania dyscyplinarnego przewiduje postępowanie porządkowe i postępowanie dyscyplinujące, którymi co do zasady w tej ustawie się nie zajmujemy, bo przyjęliśmy, że jest to postępowanie całkowicie wewnętrzne. Trybunał zgłosił zastrzeżenie, że statut związku może oczywiście przewidywać inne postępowania niż dyscyplinarne i dowolnie je nazywać, ale postępowania te nie mogą prowadzić do nałożenia sankcji w postaci zawieszenia bądź utraty członkostwa czy upraw-

nień do polowania, dlatego że są to prawa konstytucyjne bądź ustawowe, a o ograniczeniu bądź pozbawieniu praw konstytucyjnych albo ustawowych powinien decydować sąd dyscyplinarny, którego rozstrzygnięcia podlegają kontroli sądu powszechnego. Dlatego my na wszelki wypadek we wspomnianym projekcie senackim dodaliśmy zastrzeżenie, że wszelkie inne postępowania prowadzone w związku nie mogą skutkować utratą czy zawieszeniem uprawnień. Tymczasem, jak powiedziałem, w obecnie obowiązującym statucie związku – w rozdziale XV, oddziale 5, zatytułowanym „Postępowanie porządkowe” – są wymienione takie kary jak: upomnienie, nagana, zawieszenie w prawach do wykonywania polowania na okres do roku oraz zawieszenie w prawach członków koła na okres do roku. I na to, czy związek znowelizuje te przepisy statutu, czy ich nie znowelizuje, ustawodawca, można powiedzieć, nie ma wpływu. Mało tego, żaden organ administracyjny nie ma uprawnień w zakresie kwestionowania tych postanowień statutu. Tak więc tu jest pewne ryzyko, bo my nie mamy wpływu na to, czy związek przyjmie tę interpretację wyroku i znowelizuje dalsze postanowienia statutu, czy też uzna, że w ustawie uregulowano tylko kwestie dotyczące postępowania dyscyplinarnego. Ustawa nie zabrania nam natomiast regulowania w rozdziale dotyczącym postępowania porządkowego czy postępowania dyscyplinującego – takie postępowanie też istnieje – kwestii odpowiedzialności za inne przewinienia i przewidywania za nie sankcji skutkujących tym samym, co sankcje w postępowaniu dyscyplinarnym. To jest jeden z problemów, na które zwracaliśmy uwagę na wcześniejszym etapie procedowania. Tymczasem obecnie omawiana ustawa, która przyszła do nas z Sejmu, nie zawiera zastrzeżenia, że inne postępowania nie mogą prowadzić do utraty bądź zawieszenia uprawnień, o których mówi ustawa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Z tego, co pan powiedział, wynikałoby, że powinniśmy albo rozważyć uzupełnienie ustawy o taki przepis ogólny, że postępowania wewnątrzorganizacyjne nie powinny prowadzić do utraty członkostwa bez możliwości odwołania się do sądu, albo rozstrzygnąć tę sprawę w trybie rejestrowania i kontroli każdej zmiany statutu. Przecież stowarzyszenie podlega rejestracji sądowej i każda zmiana statutu wymaga odpowiedniego zatwierdzenia przez sąd. A więc gdyby w statucie znalazły się przepisy sprzeczne z ustawowymi i konstytucyjnymi zasadami, to sąd miałby prawo odmówić rejestracji takiej zmiany statutu. Tak że wprowadzanie przez stowarzyszenie zmian w statucie podlega w tym zakresie kontroli. Pytanie tylko, czy to by wystarczyło, czy raczej należałoby to doregulować w tej ustawie, skoro mówimy tu o postępowaniu dyscyplinarnym i o wszelkich decyzjach prowadzących do utraty członkostwa. Jeśli pan pozwoli, wróciłbym jeszcze do lektury art. 1. „W sprawach utraty członkostwa w kole łowieckim, nabycia lub utraty członkostwa w Polskim Związku Łowieckim po wyczerpaniu postępowania wewnątrzorganizacyjnego”... Przecież tu się nie mówi, jakiego postępowania: czy dyscyplinarnego, czy dyscyplinującego, czy porządkowego. Jakkolwiek by się to postępowanie wewnątrzorganizacyjne nazywało, gdy się

zakończy, jest jeszcze możliwość odwołania się do sądu. Wydaje mi się, że tak należy czytać ten art. 1. Zastanówmy się nad tym. Bo gdyby tak można go było interpretować, to żadne inne formy postępowania niż dyscyplinarne nie byłyby sprzeczne z ustawą. Mówiliśmy, że ustawa reguluje tylko o postępowaniu dyscyplinarnym, to jest uregulowane w ustawie, a inne, nienazwane dyscyplinarnymi tryby postępowania, które by nawet prowadziły do utraty członkostwa, w świetle art. 1 tej ustawy podlegają kontroli sądowej. I to by chyba wystarczyło do zagwarantowania praw obywatelskich.

Ekspert do spraw Legislacji w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Marek Jarentowski:

W dotychczasowej praktyce na przykład w przypadku postępowań dyscyplinarnych – ale nie porządkowych – były stosowane takie kary, jak: zobowiązanie obwinionego do naprawienia wyrządzonej szkody, przeproszenie poszkodowanego, zarządzenie ogłoszenia prawomocnego orzeczenia w miesięczniku „Łowiec Polski” lub w łowieckich pismach regionalnych na koszt ukaranego. To są prawa majątkowe i do nich też Trybunał się odnosił, jako że podlegają one ochronie konstytucyjnej, więc one też powinny podlegać kontroli sądu powszechnego. Tymczasem tutaj, w tym nowelizowanym ust. 6, nie ma mowy o tych karach majątkowych. Tak więc poprawka Senatu musiałaby być znacznie szersza i pewnie bardziej ogólna, z tym że nie powinno się w tym przepisie wymieniać kar, bo związek mógłby to ominąć w taki sposób, że dodałby jakąś nową. W senackim projekcie było takie ogólne stwierdzenie, że nie mogą to być kary czy sankcje, które prowadzą do pozbawienia konstytucyjnych praw lub wolności. Mniej więcej takie sformułowanie tam było, jeśli dobrze pamiętam.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Tak, moim zdaniem to jest trafna uwaga. Poprzez odpowiednie preredagowanie art. 33 ust. 6 można by spowodować, że on by obejmował również inne postępowania i tym samym stwarzałby możliwość odwołania do sądu nie tylko w przypadku kar polegających na utracie członkostwa, jak obecnie w tym ustępie zapisano, ale również w przypadku innych kar, także majątkowych czy kar na czci – a publiczne ogłaszanie pewnych kar wewnętrznych można by uznać za karę na czci, bo przecież miesięcznik, który pan wymienił, nie jest wewnętrznym czasopiśmie, on jest powszechnie dostępnym czasopiśmie. Wydaje się, że to rzeczywiście można by osiągnąć poprzez doregulowanie tego ust. 6. Zarówno wniosek, o którym mówił pan senator Pociąg, jak i uwagi pana legislatora wskazywałyby na to, że trzeba przemyśleć poprawkę do tego artykułu.

Czy panowie senatorowie chcieliby się jeszcze wypowiedzieć w tej sprawie?

Tu chodzi o pełne zagwarantowanie prawa do drogi sądowej, do kontroli sądowej wszystkich tych kar – nawet jeżeli nie są one nazywane dyscyplinarnymi – które by ewentualnie wewnątrz stowarzyszenia były nakładane. A tego obecna redakcja art. 33 ust. 6 nie gwarantuje.

Mam pytanie: czy Biuro Legislacyjne byłoby w stanie sformułować tę szczegółową poprawkę już teraz, przed głosowaniem, czy też musielibyśmy odłożyć głosowania w tej sprawie do następnego posiedzenia?

**Ekspert do spraw Legislacji
w Biurze Legislacyjnym
w Kancelarii Senatu Marek Jarentowski:**

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, zacytuję fragment artykułu, który proponowaliśmy w senackim projekcie, ale wtedy ten zapis był umieszczony w innym kontekście normatywnym, tak że na pewno komisja nie mogłaby go przyjmując w dosłownym czy takim samym brzmieniu. Ten przepis brzmiał tak: „Statut Polskiego Związku Łowieckiego może określić kary za inne przewinienia łowieckie, przy czym nie mogą one dotyczyć zawieszenia lub pozbawienia prawa do polowania, przynależności do Polskiego Związku Łowieckiego lub kół łowieckich, możliwości pełnienia funkcji w organach Polskiego Związku Łowieckiego lub kół łowieckich ani naruszać praw i wolności wynikających z odrębnych przepisów”. I w tym kierunku by trzeba iść, ale na pewno trzeba byłoby jeszcze popracować nad brzmieniem tego przepisu, bo on nie może pozostać w takim kształcie.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Pan senator Pociąg.

Senator Aleksander Pociąg:

Ja chciałbym zwrócić uwagę panów senatorów na konkluzję szerszej natury, dokonaną przez rzecznika praw obywatelskich. Otóż rzecznik stwierdził, że nie tylko w tym, ale i w kilku innych obszarach prawo łowieckie powinno zostać znowelizowane bądź wręcz napisane na nowo. Moim zdaniem taką głębszą zmianę – uwzględniającą treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego i wątpliwości podnoszone w wystąpieniach rzecznika praw obywatelskich – powinien zainicjować minister środowiska. W związku z tym pytanie, czy my będziemy doregulowywali w tej chwili, jak tu siedzimy na sali... Ja nie jestem pewien, czy dokładnie wiemy, jakie zmiany mielibyśmy wprowadzić, czy nie należałoby jednak odrzucić całego tego projektu poselskiego czy tej ustawy i doprowadzić do sytuacji, żeby minister środowiska kompleksowo zajął się tą ustawą, której obecny kształt, powtarzam, w opinii rzecznika praw obywatelskich budzi rozmaite poważne zastrzeżenia.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję bardzo.

Pan senator Mamątow, proszę.

Senator Robert Mamątow:

Ja chciałbym spytać, czy wniosek o odrzucenie ustawy jest aktualny. Bo kolega złożył taki wniosek.

Senator Aleksander Pociąg:

Tak, jest aktualny.

(*Senator Robert Mamątow: Okej.*)

Przewodniczący Michał Seweryński:

Panowie Senatorowie, trzeba zwrócić uwagę na dwie możliwości. Generalnie ustawa zmierza do wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Faktem jest jednak, że docierały do nas sygnały i były zgłaszane informacje – o czym mówił przed chwilą pan senator Pociąg – wskazujące na braki w innych jeszcze przepisach ustawy, które nie są powiązane z przedmiotowym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego. Nie ma wśród nas przedstawicieli Ministerstwa Ochrony Środowiska, choć byli zaproszeni na to posiedzenie. Nie możemy zatem w tej chwili się dowiedzieć, czy są prowadzone jakieś prace zmierzające do tego, żeby w pełni znowelizować ustawę – Prawo łowieckie. Ale nawet gdybyśmy mieli poprzestać na dostosowaniu tej ustawy do wyroku Trybunału Konstytucyjnego, to pozostają co najmniej dwie możliwości czy dwa sposoby postępowania, które należałoby rozważyć. Po pierwsze, można by zmodyfikować obecne brzmienie art. 33 ust. 6 w taki sposób, żeby także inne decyzje wewnętrzne – poza postanowieniami kończącymi postępowania dyscyplinarne – wynikające z różnych postępowań, które statut organizacji przewiduje, mogły być wyraźnie powiązane z kontrolą sądową. A po drugie, można by wprowadzić taki przepis, który by szczegółowo wymieniał decyzje, jakie zapadają w postępowaniach wewnętrznych. To byłaby ta druga koncepcja, którą proponuje Biuro Legislacyjne.

Mam wrażenie, że my dzisiaj nie jesteśmy w stanie szczegółowo rozważyć i rozstrzygnąć, która z tych koncepcji legislacyjnych jest lepsza, a bez rozważenia ich nie będziemy mogli doprowadzić do rzeczywistego wykonania orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, do czego de minimis jesteśmy zobowiązani.

Rozumiem, że wniosek pana senatora Pociąga zmierza do tego, żebyśmy dzisiaj odrzucili tę ustawę i poddali ją odpowiednim przygotowaniom, zgodnie z sugestiami Biura Legislacyjnego, tak żeby w następnej wersji można ją było poddać głosowaniu.

Czy moja argumentacja przekonuje panów senatorów?

Pan senator Paszkowski.

Senator Bohdan Paszkowski:

Ja podzielam tę opinię pana przewodniczącego. Pojawił się wniosek o odrzucenie ustawy. Ponieważ nie ma tu dziś przedstawicieli Ministerstwa Ochrony Środowiska, a warto by było poznać ich stanowisko, to dobrze by było odłożyć prace nad tą ustawą. To by pozwoliło też Biuru Legislacyjnemu przygotować ewentualną poprawkę.

Chciałbym się jeszcze ustosunkować do wniosku pana senatora Pociąga. Przyznam, że mam duże wątpliwości co do tego, że w ministerstwie prowadzone są jakieś szersze prace nad tym prawem łowieckim, a nawet jeżeli są prowadzone, to myślę, że finał tych prac jest pewnie jeszcze dosyć odległy. W związku z tym popieram wniosek pana przewodniczącego, żebyśmy odłożyli dyskusję nad tą ustawą.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję bardzo.

Byłaby okazja dowiedzieć się, jakie są zamiary ministerstwa w tej sprawie, a w tej chwili tego się nie dowiemy.

Skoro nie ma innych propozycji ze strony panów senatorów – a nie ma, tak – poddaję pod głosowanie wniosek o odrzucenie tej ustawy.

Kto z panów senatorów jest za? (5)

(Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: Za wnioskiem o odrzucenie?)

Tak, za wnioskiem o odrzucenie.

Kto jest przeciw? (1)

Kto się wstrzymał? (1)

Dziękuję bardzo.

To oznacza, że ustawa może wrócić pod obrady naszej komisji wtedy, kiedy zostanie przygotowana jego bardziej dostosowana do wyroku Trybunału Konstytucyjnego wersja.

Czy mogę prosić pana senatora Pocięja, który był autorem wniosku początkowego, o to, żeby był sprawozdawcą? Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do punktu czwartego: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw.

Ustawa pochodzi z przedłożenia rządowego, dotyczy usprawnienia procedury tworzenia i prowadzenia rejestrów organizacji pożytku publicznego.

Czy ze strony rządowej jest ktoś, kto chciałby zabrać głos? Tak?

Bardzo proszę.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda:

Bardzo dziękuję.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Rząd w tej nowelizacji zaproponował zmiany w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Głównym celem jest usprawnienie procedury tworzenia i prowadzenia przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wykazu organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania środków z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych. To usprawnienie będzie korzystne dla organizacji pożytku publicznego, dla podatników, a także dla organów podatkowych.

Ja pozwolę sobie nie omawiać szczegółowo wszystkich zmian, ponieważ panowie senatorowie zapewne doskonale je znają.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Wiem.

Chciałbym tylko powiedzieć, że Sejm przyjął tę nowelizację jednogłośnie, a wczoraj senacka Komisja Rodziny i Polityki Społecznej również jednogłośnie ją przyjęła wraz z trzema poprawkami legislacyjnymi zaproponowanymi przez Biuro Legislacyjne. Uprzejmie proszę Wysoką Komisję o pozytywne zaopiniowanie tej ustawy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję bardzo.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie ma opinii Biura Legislacyjnego w tej sprawie, ale jeszcze sprawdzę...

Szczegółowych poprawek...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda: Panie Przewodniczący, trzy legislacyjne zostały przez nas zaakceptowane.)

Tak.

(Senator Kazimierz Kutz: Czy można by usłyszeć jakieś wyjaśnienia co do tych poprawek? Czy zna pan te poprawki?)

To są te poprawki, które zaproponowało Biuro Legislacyjne.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda: Panie Senatorze, chodzi o poprawki legislacyjne, czy o to, czego dotyczy nowelizacja?)

(Senator Kazimierz Kutz: Nie, nie, o poprawki.)

Chodzi o poprawki.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda:

Poprawki legislacyjne?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Okej. Wprawdzie powinno to zrobić Biuro Legislacyjne, bo to były ich propozycje poprawek, ale postaram się je omówić.

Pierwsza poprawka...

(Głos z sali: Idzie przedstawiciel biura.)

O, jest pan mecenas, to może nie będę...

Przewodniczący Michał Seweryński:

Pan senator Kutz poprosił o wyjaśnienie trzech poprawek, które zaproponowało Biuro Legislacyjne.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski:

Szanowni Państwo, Biuro Legislacyjne w swojej opinii przedstawiło cztery uwagi, w trzech zostały sformułowane propozycje poprawek. Jeśli chodzi o jedną z tych uwag, to jest to kwestia do dyskusji, czy Wysoka Komisja podzieli wątpliwości Biura Legislacyjnego, czy też nie. Komisja, która wczoraj rozpatrywała omawianą ustawę, nie podzieliła akurat tej wątpliwości Biura Legislacyjnego.

Pierwsza uwaga dotyczy art. 11d dodawanego do ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Chodzi, proszę państwa, o to, aby w przepisie, który dodajemy, precyzyjnie określić zakres spraw, których dotyczy odesłanie. Jako że w przepisach, do których odsyłamy, jest mowa nie tylko o realizacji zadania publicznego, ale również o jego zleceniu, Biuro Legislacyjne proponuje, aby w dodawanym art. 11d wskazać to wprost. I to jest pierwsza uwaga.

Druga uwaga Biura Legislacyjnego dotyczy dodawanego art. 27a ust. 1. Biuro Legislacyjne proponuje, aby w tym przepisie i analogicznie w art. 4 analizowanej usta-

wy wyeliminować sformułowanie „zgodnie z odrębnymi przepisami”. Nie ma żadnych wątpliwości co do tego, które przepisy określają zasady przekazywania 1% organizacjom pożytku publicznego. Jeżeli ustawodawca decyduje się na odesłanie, powinien postępować zgodnie z §156 zasad techniki prawodawczej, a więc wskazać precyzyjnie ustawę i przepisy, do których odsyła. W tym konkretnym przypadku odesłanie jest zbędne, jako że nie ma żadnych wątpliwości, które akty normatywne regulują kwestię, której dotyczy odesłanie.

Trzecia uwaga Biura Legislacyjnego dotyczy, proszę państwa, dodawanego do ustawy o wolontariacie art. 27a ust. 4 pkt 4. W przepisie tym wskazano, jakie dane mają być zawarte w wykazie prowadzonym przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Między innymi w wykazie ma być podany numer identyfikacji podatkowej w przypadku organizacji będącej podatnikiem lub płatnikiem. W związku z tym, że numer identyfikacji podatkowej może być nadany wyłącznie podatnikowi lub płatnikowi, nie ma sensu wskazywać, że informacja dotycząca numeru identyfikacji podatkowej dotyczy podatnika lub płatnika, bo jest to oczywiste, wynika to z ustawy dotyczącej numeru identyfikacji podatkowej. Przepraszam, dokładny tytuł tej ustawy w tym momencie wyleciał mi z głowy.

Ostatnia, czwarta uwaga Biura Legislacyjnego dotyczy, proszę państwa, dodawanych do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym upoważnień dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do tego, aby mógł on określić, w drodze rozporządzenia, inne podmioty, aniżeli wynikające ze wskazanych przeze mnie ustaw, właściwe do wypłaty organizacjom pożytku publicznego 1% podatku. Zdaniem Biura Legislacyjnego zaproponowane przez Sejm upoważnienia mogą budzić wątpliwości co do zgodności z art. 92 ust. 1 konstytucji – przepisem, który określa, jak powinno wyglądać upoważnienie do wydania aktu wykonawczego. Zdaniem Biura Legislacyjnego zaproponowane przez Sejm upoważnienia mają charakter nadmiernie blankietowy. W szczególności dotyczy to określenia zakresu spraw przekazanych do regulowania oraz wytycznych przepisu upoważniającego.

I to wszystkie uwagi Biura Legislacyjnego. Dziękuję.

Przewodniczący Michał Seweryński:

A jeśli chodzi o tę ostatnią uwagę, czy Biuro Legislacyjne ma jakąś propozycję co do sformułowania tego upoważnienia?

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski*: No, niestety...)

Czy chodzi tylko o skreślenie tego upoważnienia?

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski:

Nie, bynajmniej nie chodzi o skreślenie, bo Biuro Legislacyjne jak najbardziej rozumie celowość sformułowania takiego upoważnienia, niemniej warunkiem minimum poprawności tych przepisów upoważniających – tu chodzi o dwa analogiczne przepisy, jeden w ustawie pitowskiej,

a drugi w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym – jest uszczegółowienie wytycznych. To jest warunek minimum. Ale dopóki nie poznamy intencji ustawodawcy, jak napisałem w opinii, dopóty nie jesteśmy w stanie zaproponować poprawki, bo jakkolwiek propozycja mogłaby być niezgodna z tą intencją. Dziękuję.

Przewodniczący Michał Seweryński:

No to jesteśmy w kłopotcie, Panie Ministrze. Wszystkie trzy poprzednie poprawki pan minister aprobeje, więc możemy je przegłosować łącznie, ale z tą ostatnią jest kłopot, bo dotychczasowe sformułowanie zostało zakwestionowane, a nowego sformułowania nie ma, więc nie mogliśmy nad nim głosować.

Czy chciałby pan się odnieść do tej uwagi?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda:

Oczywiście. Chciałbym tylko powiedzieć, że to nie jest... Gdyby została zaproponowana jakaś poprawka, mogliśmy się do niej odnieść, jak powiedział pan mecenas. Ja traktuję to jako sugestię, jako pewną możliwą sytuację... Ale jeśli Wysoka Komisja jest zainteresowana bardziej szczegółowymi informacjami, to mógłby ich udzielić pan dyrektor Mróz, bo ta kwestia jest w gestii Ministerstwa Finansów, a nie mojej, nie sekretarza stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej. Pan dyrektor Mróz może szczegółowo wyjaśnić tę kwestię, co robił już na posiedzeniach komisji sejmowych i wczoraj, na posiedzeniu Komisji Rodziny i Polityki Społecznej. Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to poproszę...

(*Przewodniczący Michał Seweryński*: No tak, należałoby to doprecyzować.)

Tylko że nie ma poprawki, Panie Przewodniczący.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Są trzy poprawki.

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda*: Przyjęte przez nas.)

Pan minister je przyjmuje.

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda*: Tak.)

Mogliśmy je nawet łącznie przegłosować.

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda*: Tak jest.)

Ale w tym ostatnim przypadku jest tylko zastrzeżenie, że ten sposób udzielenia upoważnienia do wydania przepisów wykonawczych jest prawdopodobnie niezgodny z konstytucją. I teraz chodzi o to, czy my możemy głosować nad jakąś konkretną poprawką, czy nie.

Ale proszę bardzo, jeżeli ma pan...

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Jarosław Duda*: Pan dyrektor Mróz, bardzo proszę.)

Może nam to pomoże.

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Administracji Podatkowej
w Ministerstwie Finansów
Grzegorz Mróz:**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.
Wysoka Komisjo!

Wczoraj przedstawiałem na posiedzeniu Komisji Rodziny i Polityki Społecznej cel, jaki przyświecał projektodawcy. I dzisiaj to powtórzę. Resort finansów jest odpowiedzialny za przekazywanie kwoty z 1% podatku na rzecz OPP. Temu resortowi podlegają różne organy – urzędy skarbowe, izby skarbowe i inne. Biuro Legislacyjne podnosiło wątpliwość, czy każdy z tych organów podległych ministrowi finansów mógłby być upoważniony. Oczywiście, że nie. Są przecież takie organy, które mają kompletnie inne zadania, inne cele. W ramach tak zwanej administracji podatkowej są przynajmniej dwie struktury: urząd skarbowy i izba skarbowa. I wątpliwość legislatorów dotyczy tego, czy można by było na przykład przyjąć, że właściwość, jeśli chodzi o przekazywanie kwoty z 1%, byłaby umiejscowiona, że tak powiem, na poziomie centralnym, czy też chodzi o właściwość na poziomie lokalnym. Dzisiaj właściwość jest umiejscowiona na poziomie lokalnym – urząd skarbowy właściwy według siedziby podatnika przekazuje pieniądze na rzecz OPP. W przypadku organizacji, która działa na terenie całego kraju, de facto oznacza to, że otrzymuje przelewy z czterystu urzędów, co nie jest wygodne ani dla organizacji, ani dla administracji. Tym bardziej że organizacje oczekiwałyby, że przelewy będą dokonywane nie raz w roku – na przykład pod koniec okresu, w którym mogą otrzymywać pieniądze – tylko regularnie, co by prowadziło do jeszcze większej multiplikacji przelewów. Zakres jest jasny – w ust. 1 chodzi o przekazywanie kwot z 1% na rzecz OPP. Czyli zakres delegacji jest taki, że minister finansów mógłby upoważnić podległy sobie organ do przekazywania tych środków. Ja nie mam wątpliwości co do zakresu przedmiotowego tej delegacji. A jeżeli chodzi o przesłanki do wydania takiego rozporządzenia, to jest zapis, że minister może wydać takie upoważnienie, „uwzględniając potrzebę sprawnego zorganizowania procesu przekazywania kwot z tytułu 1% podatku”. Ta sprawność jest elementem dynamicznym, nie można powiedzieć, że jak dzisiaj pieniądze są przekazywane w terminie, to jest to wystarczające, dlatego że oczekiwania organizacji wzrastają. Oczekiwania związane z rozwojem instytucji i możliwości informatycznych czy organizacyjnych zmieniają się dynamicznie, dlatego że zmienia się administracja podatkowa. I nie można dzisiaj dokładnie określić, że ma to być, na przykład, urząd skarbowy regionalny albo że ma to być jakiś jeden urząd skarbowy wyznaczony przez ministra finansów jako właściwy według siedziby organizacji. Celem tej delegacji jest dopasowywanie struktury do potrzeb wynikających z zadań, które realizuje resort finansów. Na takiej samej zasadzie funkcjonuje obecnie Służba Celna, która ze względu na wejście Polski do Unii Europejskiej musiała przeorganizować swoje struktury i zapewnić pracę osobom dotychczas pracującym na granicach zachodnich, które zniknęły. I okazało się, że te osoby wykonują inne zadania

niż dotychczas i że następuje centralizacja pewnych zadań w zakresie Służby Celnej i skierowanie tam zadań, które do tej pory były wykonywane przez inne organy.

Przewodniczący Michał Seweryński:

To jest jasne. Dziękuję bardzo.

Różnica może polegać na tym... Czy w świetle konstytucji takie ogólne określenie, że ma to być sprawne przekazywanie, jest wystarczająco precyzyjne, jeśli chodzi o upoważnienie do wydania rozporządzenia wykonawczego, czy nie, to jest kwestia do dyskusji.

Ja mam, Panowie Senatorowie, taką propozycję. Mamy trzy skonkretyzowane poprawki, których rząd nie kwestionuje, przyjmuje, możemy je poddać pod głosowanie. A co do czwartej poprawki to ona nie jest sformułowana. To jest właściwie tylko kwestia opinii biura, które uważa, że obecne sformułowanie upoważnienia do wydania przepisów wykonawczych jest zanadto ogólne. To jest kwestia oczywiście oceny. Ponieważ nie ma żadnej konkretnej propozycji poprawki, to my i tak nie możemy tego zmienić. Gdyby taka poprawka wpłynęła, no to jest jeszcze możliwość późniejszego jej przyjęcia.

Proponuję – jeżeli oczywiście panowie senatorowie się zgodzą – żeby nad tymi trzema poprawkami, które są jasne i w większości mają charakter legislacyjny, głosować łącznie. Czy jest na to zgoda?

(Głos z sali: Tak.)

Nie widzę ani nie słyszę sprzeciwu. Wobec tego poddaję pod głosowanie te trzy pierwsze poprawki zreferowane przez przedstawiciela Biura Legislacyjnego, przyjęte w całości przez pana ministra.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem tych poprawek? (7)

Dziękuję bardzo.

Poprawki zostały przyjęte.

I teraz głosujemy nad ustawą.

Kto jest za przyjęciem ustawy? (7)

Dziękuję bardzo.

Przyjęliśmy tę ustawę.

Czy mogę prosić pana senatora Świekowskiego o podjęcie się roli sprawozdawcy?

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze. Dziękuję panom.

Przystępujemy do rozpatrzenia ostatniego punktu dzisiejszego porządku obrad: ustawa o zmianie ustawy o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Był to senacki projekt ustawy mającej na celu wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który zakwestionował uzależnienie prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza granicami Rzeczypospolitej od zamieszkania w dniu 1 września 1939 r. na byłym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Myśmy tę sprawę już raz rozpatrywali.

Może pan legislator zechciałby nam przypomnieć... Była nawet sformułowana pewna propozycja poprawki, prawda? I, jak rozumiem, obecna wersja ustawy odnosi się do dyskusji, która się wtedy odbyła. Zechce pan w tej sprawie krótko...

Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Mirosław Reszczyński:

Mirosław Reszczyński, Biuro Legislacyjne.

Jak pan przewodniczący powiedział, rozpatrywana ustawa zmierza do wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Jest to inicjatywa senacka. Mając na uwadze wyrok Trybunału i zaskarżony przepis dotyczący domicylu w ustawie, którą będę nazywał w skrócie ustawą rekompensacyjną, proponuje się nadanie nowego brzmienia art. 2 pkt 1 w tej ustawie. Zmiana polega na tym, iż w miejsce dotychczasowego wymogu zamieszkiwania na byłym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 1 września 1939 r. została wprowadzona przesłanka miejsca zamieszkania na wymienionych terenach, której spełnienie będzie oceniane z uwzględnieniem przepisów obowiązujących we wskazanej dacie. Są to przepisy wymienione w art. 1 omawianej nowelizacji. Różnica polega na tym, że do tej pory przy rozstrzyganiu spraw na podstawie tej ustawy odwoływano się do współczesnej interpretacji obecnie obowiązujących przepisów dotyczących miejsca zamieszkania, czyli do art. 25 kodeksu cywilnego, tymczasem przepisy międzywojenne dopuszczały posiadanie kilku miejsc zamieszkania – jednego głównego i dowolnej liczby dodatkowych miejsc zamieszkania. Tak więc przesłanka miejsca zamieszkania będzie spełniona również w sytuacji, jeżeli osoba w dniu 1 września 1939 r. nie przebywała na byłym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ale miała jedno z miejsc zamieszkania na tych terenach. I w takiej sytuacji będzie ona miała prawo ubiegać się o rekompensatę.

Dodatkowo proponuje się... A, już o tym mówiłem.

W ustawie wprowadzono również przepis przejściowy, którego celem jest stworzenie osobom zainteresowanym możliwości wznowienia postępowania o uzyskanie prawa do rekompensaty. Odnosić się to będzie tylko do osób, których sprawy zostały rozstrzygnięte negatywnie ze względu na niekonstytucyjną przesłankę domicylu.

Ustawa przewiduje ponadto uprawnienie do wystąpienia o potwierdzenie prawa do rekompensaty dla tych osób, które nie wystąpiły o to w przewidzianym prawem terminie, a więc do dnia 31 grudnia 2008 r., a spełniają przesłanki z art. 2 pkt 1 w brzmieniu nadawanym niniejszą nowelizacją.

Ustawa wejdzie w życie po upływie czternastu dni od dnia ogłoszenia.

Pragnę jeszcze podkreślić, że na etapie prac sejmowych nie wprowadzono do propozycji senackiej istotnych zmian. Wprowadzono jedną zmianę precyzującą do art. 2 ust. 1 omawianej ustawy. Polega ona na doprecyzowaniu, że w przypadku wznowienia postępowania na podstawie tego przepisu nie będzie miał zastosowania art. 146 k.p.a. Na etapie prac senackich nie wystąpiły wątpliwości co do tego, że ten przepis nie będzie miał zastosowania. Ale skoro w Sejmie takie wątpliwości powstały, to pewnie wyraźne wskazanie w ustawie, że przepis ten nie będzie miał zastosowania, nie zaszkodzi.

Ustawa nie budzi zastrzeżeń Biura Legislacyjnego. Dziękuję.

Przewodniczący Michał Seweryński:

Dziękuję.

Czy panowie senatorowie mają uwagi w tej sprawie?

Ja jeszcze raz przypomnę, że dyskutowaliśmy już o tej sprawie. Te rozwiązania idą w kierunku wynikającym z naszej dyskusji. Chodzi o stworzenie możliwości ubiegania się o odszkodowanie, zgodnie z wyrokiem Trybunału, także tym osobom, które nie z własnej winy w dniu 1 września 1939 r. nie przebywały na terenie obecnie nienależącym do państwa polskiego. To rozwiązanie jest też podstawą do wznowienia postępowania z tego tytułu, tak że osoby zainteresowane będą mogły ponownie dochodzić swych roszczeń.

Czy są uwagi? Nie.

Skoro panowie senatorowie nie zgłaszają uwag, to w takim razie poddaję tę ustawę pod głosowanie.

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem tej ustawy? (7)

Dziękuję bardzo.

Wobec wyników stwierdzam, że ustawę przyjęliśmy.

Czy mogę prosić pana profesora o sprawozdanie? Dziękuję bardzo.

Porządek obrad został wyczerpany.

Czy pani sekretarz ma jakieś informacje co do kolejnego posiedzenia komisji?

(Sekretarz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Elżbieta Owczarek: 9 stycznia o godzinie 8.15 odbędzie się wspólne posiedzenie z Komisją Ustawodawczą; druk nr 449.)

Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 9 minut 55)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii